euidentia rei ꝟ potꝰ ex pſūptione qꝛ noluit parere monitioni ⁊ ſic potius eēt quoddā notoriū iuris ꝙ facti. qꝛ iuris artificio eēt inductum. ¶ Et pōdera qꝛ tex. iſte nullā facit mentionē ꝙ̄ ad caſū noſtꝝ de notorio qḋ oriꝛ ex ꝓbatione clara ⁊ iuridica cuꝫ tñ ex ea inducaꝛ etiā notoriū qꝛ nihil pōt opponi ꝯ taleꝫ ꝓbationē. vtputa qꝛ ꝯcluſū eſt in cā. vt in. c. cū oli. de v̄. ſig. ⁊ no. do. de ro. deciſ. cccıij. ⁊ forte iḋ qꝛ ſic nō oriꝛ indubitata fornicatio ⁊ expectāda eſt ſentētia que de ꝓximo ferenda ē. ¶ In glo. j. ibi in aliq̄ loco pñt celebrare. ſupple alta ⁊ clara voce. ſed ſubmiſſa voce ⁊ clauſis ianuis hodie licite celebraꝛ in loco interdicto. de q̄ dic vt habeꝛ in. c. ſi. de ſen. ex. li. vj. ¶ In glo. ſi. ibi nō debet in officijs euitari. intellige hoc vt plene dixi in. c. veſtra. ē̄. co.

¶ De clericis coniugatis. ¶ Rubrica.

¶ Supra viſum ē de clericoꝝ ⁊ mulieꝝ cohabitatione illicita. reſtat videre merito de eoꝝ cohabitatione licita. vel ſic. Qꝛ qñqꝫ clerici habitāt cū mulieribus ſine figura mrīmonij. qñqꝫ vō ꝯcto mrīmonio iḋ cum in p̄cedenti rubrica fuerit viſū de p̄ma cohabitatione an ⁊ qñ ſit licita merito ſubijciꝛ de ſcḋa. ⁊ maxime qꝛ poterat dubitari nunqd clerici cōiugati poſſint tenere bñficia ⁊ gaudere p̄uilegio clericali. ¶ Sꝫ oppo. ꝯ rubricaꝫ de ſupfluitate. nā habemꝰ hunc tractatū expeditū in quarto lib. in ti. q̄ cle. vel vo. ma. ꝯ. poſ. So. ſm Jo. an. ꝙ ibi p̄ncipaliter tractatur de validitate matrimonij p clericū cōtracti. hic vero p̄ncipaliꝛ tractaꝛ vtrū clerici cōiugati poſſunt tenere bñficia vel nō. Itē an gaudeant priuilegio clericali. ⁊ an teneanꝛ deferre tonſurā ⁊ incidēter tractaꝛ de validitate matrimonij.

SI quis clericoꝝ Mrīmoniū cōtractū p clericū exiſtētem in ſacris nō tenet ſecus in minoribꝰ ꝟ tunc cogiꝛ dimittere bñficiū. h. d. duo ſunt dicta. ſecūdū ibi. ꝟ ſi. ¶ Primo no. ꝙ ſacer ordo impedit ⁊ dirimit matrimoniū ꝯhendū. idem facit ꝓfeſſio facta tacite vel expſſe in aliq̄ de religionibus approbatis. ⁊ vtrūqꝫ ꝓbaꝛ clare in. c. j. de voto. li. vj. ¶ Et nota ꝙ ſacri ordines dicunꝛ ſubdiaconatus ⁊ ſupiores olim tñ ſubdiaconatꝰ in primitiua eccl̄ia nō erat ſacer ordo ꝟ poſtea p cōſtitutōeꝫ idē fuit ſtatutū in eo qḋ in diaconatu. vt in. c. miramur. de ſer. non or. ⁊. c. a multis. de etaꝛ. ⁊ quali. ⁊ dicūꝛ iſti ſacri ordines p excellētiā. nā oēs ordines ſunt ſacri vt no. glo. xxxij. di. in ſūma. ꝟ iſti dicunꝛ ſacri qꝛ magis pticipāt de ſacro corpis xp̄i. ⁊ trāſferūt ordinatos in ſortē dñi vt nō liceat amplius retrocedere. vt in. c. ex eo. de elec. li. vj. ¶ Scḋo no. ꝙ dictio infra qñqꝫ excludit. vnde dr̄ qs infra ſubdiaconatū qñ adhuc nō ē ꝓmotus ad ſubdiaconatū. Et ex hoc poſſet argui ad ſtatuta punientia certa delicta cōmiſſa infra. xxx. annos vt nō cōphendant eos qui ſunt in. xxx. anno cū ſtatutū ſit penale ⁊ reſtringendū. putarē tñ ꝯtriū ꝟ ꝓpria ſignificatiōe vocabuli ꝟ largo mō pōt ſumi mō p̄dicto. vt ꝟ. ⁊ ꝟ larga interp̄tatio ē ſienda ad penā euitandā. qꝛ fauores debēt ampliari. ⁊ odia reſtringi. vt i regula odia. de re. iur. li. vj. l. cū quidā. ff. ḋ li. ⁊ poſthu. ¶ Tertio nota quē cōpelli ad agendū penitentiaꝫ nā queadmodū peccatū ē publicū. ita ⁊ p̄nia dꝫ eē publica. ad ꝟ. c. j. de ſpon. ⁊ vide qḋ no. xxvj. q. vj. c. ſi. vbi vide de mā. ¶ In gl. j. ibi. vacare intelligūt ipo iure. no. bñ gl. ꝙ p ꝯctū mrīmonij vacāt ipo iure bñficia clerici cōiugati. nō ergo ē opꝰ renūciatione vel priuatione ꝟ de facto ſpoliabunꝛ. ¶ Et circa hoc aduerte. nā tex. iſte ⁊ ſiles loquūꝛ de ducētibꝰ vxorē. ⁊ qꝛ appellatione vxoris qñqꝫ venit deſponſata ⁊ traducta in domū cū qua ē matrimoniū conſūmatum. xxvij. q. ij. genuit. ꝓbaꝛ ex verbis euangelij nō licet hoi dimittere vxorem ſuā quacūqꝫ ex cā excepta cā fornicatiōis ⁊ tñ licitū ē dimittere per ingreſſū religiōis matrimonio nō ꝯſummato. c. ex publico. de ꝯuer. coniu. Sed vxor nuncupatur ibi illa cū qua matrimoniū ē cōſūmatū. vt dicit tex. in d. c. ex publico. Quandoqꝫ appellatur vxor ea cuꝫ qua matrimonium eſt contractum interueniente dūtaxat conſenſu de preſenti. vt in. c. cum initiatur xxvij. q. ij. ⁊. c. ſi. de ſpon. duorum. qñqꝫ ſponſa de futuro venit appellatione vxoris. vt. l. nō ſine. C. ḋ bo. que libe. ⁊ facit qḋ no. glo. in. c. ⁊ ſi xp̄s. de iure iuran. in. v̄. nō admittat. ideo dubitatur qualiter appellatur vxor in materia noſtra vt ſic vacent bñficia ipſo facto. Jo. an. ⁊ cōmuniter doct. dicunt ꝙ p ꝯtractum ſponſaliorum de futuro non vacant bñficia ipſo facto. ar. l. ea que. ff. ad municip. vbi dicitur ꝙ ea que tantū contraxit ſpōſalia de futuro nō mutauit domicilium. Item queadmodum p adeptionem ſecundi beneficij non vacat primuꝫ niſi ſit plene tranſlatus ad ſecundum. vt in. c. cum in cunctis. de elec. ⁊ in. c. cōmiſſa. eo. ti. lib. vj. ita nec per contractum ſponſaliorum cum adhuc nō ſit plene tranſlatus. ⁊ idem tenent do. de rota deci. xxj. Itē ꝓprie ſponſa nō eſt vxor ſed promiſſa. vnde dicitur a ſpondeo ſpōdes. vt no. ſuper rubrica ḋ ſpō. ⁊ facit. xxx. q. v. noſtrates. per contractum vō matrimonij per verba de p̄ſenti vacant ipſo facto etiā copula nō interueniente. quia exercuit actuꝫ oīno ꝯtrarium clericatui. ⁊ illa vere vxor ē nec debet habere vxorē carnalem ⁊ ſpūalem. videtur enim per actū ꝯtrium renūciaſſe beneficio ⁊ habere illud pro derelicto. ar. c. ex tranſmiſſa. de renunci. ⁊. c. cum renunciatur. xxxij. q. j. Sed dubitatur qd ſi ſponſa de p̄ñti intrauit monaſteriū anteqꝫ eēt cognita. Tenent doc. ꝙ bñficiū nō recupat clericꝰ qꝛ ſemel vacauit p ꝯtum matrimonij ⁊ bñ loquūꝛ. opꝰ enī ē noua collatione. nā ius ſel' extinctū amplius non reuiuiſcit licet ceſſet cā extinguēs. vij. q. j. ꝙ piculoſū. de ꝯſe. di. iiij. queris. ¶ In ea. gl. ibi. ⁊ hodie nō tenet. dic vt ibi no. gl. nā ibi p̄ñt illa iura intelligi vt habeāt aliqd ab eccleſia in ſtipendiū nō in titulum ⁊ ſic etiā poſſent hodie ſeruari illa iura vbi ꝯiugati eēnt valde paupes ⁊ bone ꝯditionis. ¶ In glo. ſi. ibi. ⁊ priuandi ſūt bñficijs. pōdera bñ gl. ſentit enī ꝙ ſi cōſtitutꝰ in ſacris de facto contrahit matrimonium p̄uandꝰ ē ꝓpter delictū bñficijs ſuis ⁊ ſetit ꝙ

opus ē priuatione.ſ.p̄ ſniam.ꝛ ſic ꝙ nō vacat ipſo
iure ſicut qñ tenuit matrimonium. Jo.an. tenet ꝙ
ipſo iure vacant ne iſti ſint melioris cōditiōis ꝗ illi
cite ꝯtraxerūt ꝙ̄ hi qui licite.c.eū qui. de preben.
li.vj.ꝛ.c.nuper.de biga.ſed ipſemet Jo. an. aliud
ſenſit in.c. Joannes.j.eo.vbi latius attingit hunc
articulū.ibi eni licet per multa verba ꝯcludit tria.
qñ eni matrimoniū non tenet ex defectu conſen-
ſus.vt q2 clericus erat furioſus ꝛ beneficia non va
cāt ꝛ hoc clariſſimum q2 nō peccauit.qñ nō tenu
it ex defectu etatis ſponſe vel ſponſi.ꝛ idem q2 iſta
ſunt potius ſponſalia de futuro.c.j.de ſpon .li.vj.
qñ matrimoniū nō tenuit ꝓpter ordinē ſacrum.
ꝛ hoc caſu dicit ꝙ ē priuandus beneficijs ſuis per
ſniam niſi cū eo diſpenſetur ꝛ poteſt ſm eū eps diſ
penſare.ar.c.ſane.ij.j.eo.niſi cōtraxiſſet de facto
bigamiam.vt in.c.nuper de biga.ꝛ ſic ibi ē opi.hꝰ
glo.ꝛ adde no.p̄ Bar.brix.in.q.que incipit cleric⁹
quidā.vbi cōcludit.ꝙ ſi clericus ꝯtraxiſſet cū ꝯſan
guinea ꝑdit beneficia.ſ.q2 quātū in ea fuit mr̄imoni
um ꝯxit.rn̄det ipſe ꝙ ibi ex alio defectu nō tenuit
matrimoniū.ſ.propter cōſanguinitatem. vnde cle
ricus in minoribus ibi voluit oīno mutare vitam.
Sed in caſu noſtro clericus in ſacris nō potuit vel
le mutare vitam. Et ex his elicit ꝙ ſi clericus in mi
noribus elegit ꝯtrahere mr̄imoniū ſed non tenuit
ex alio defectu extrinſeco ꝑdit bn̄ficia.ꝛ iſtam gl.te
nuit do. An.hic.ſ.ꝙ cōſtitut⁹ in ſacris nō ſit ꝑuat⁹
ſed ꝑuandus.ꝛ mouet q2 cā priuationis elicit ex.c
qō a te.ꝛ.c.diuerſis.j.eo.q2 nō pōt deſeruire vxo
ri ꝛ beneficio ſ in ꝯſtituto in ſacris ceſſat hec rō cū
matrimoniū nō teneat ꝛ cōpellatur dimittere vxo
rem. Ego tenerē aliā opi.ꝙ ſit ꝑuatus ipſo facto ſi
cut ſi teneret matrimoniū.ꝑmo q2 vera ratio ꝑditi
onis beneficij eſt tacita renūciatio ſeu habitus pro
derelicto ꝗ cauſatur ex cōtractu mr̄imonij cū elege
rit actū oīno ꝯtrariū clericatui.vn̄ quātū in ſe fuit
habuit bn̄ficium ꝓ derelicto .ad hoc tex.in.d.c. ex
tranſmiſſa.ꝛ qō no. Inno.in.c.j.de apoſta.ꝛ.d.c.
cū renūciatur.itē ꝑſuppoſito ꝙ cā perditionis eſſet
illa.alle.per do. An.nihilominus dicerē adhuc va
care beneficia ipſo facto.ꝓbat ꝑ ſile ꝑ adeptionem
ſecūdi beneficij curati vacat primū ipſo facto quia
reddit impotens ad ſeruiendum vtriq̄.vt in.c. cū
ſingula.de ꝑben.li.vj.ꝛ.c.relatū.de cle.nō reſi.cū
ſi.ꝛ tamē ſi quis adipiſcitur ſcdm de facto vacat pri
mū ipſo facto.vt in.d.c.cū qui.ad idem.c. quanto
de tranſla.ꝑla.vbi eps transferens ſe ꝓprio mo-
tu ad aliā cathedrā caret habita ꝛ ambita.ita in ꝓ-
poſito in odiū iſti⁹ qui voluit ꝯhere matrimonium
carnale cū nō poſſit debeat tn̄ effect⁹ ſurgere ꝯ eū
ac ſi matrimoniū tenuiſſet. Ex predictis habes an
ꝛ qñ ex cōtractu matrimonij clericus perdat bene-
ficia ſua.an aūt ꝛ qñ ꝑdat priuilegiū clericale. Jo.
an.tractat in.d.c. Joannes.ꝛ ibi dicitur.

Fine. ¶ Cōiugatus ad adminiſtratiōē
ꝛ ad ordinē eccleſiaſticū vel bene-
ficiū nō ꝓmouet niſi caſtitatē ꝓmittat ꝛ nō ſit biga
mus.h.d.ꝑmo dictū.ſcdo exceptio.ibi.niſi. ¶ No
ta primo ꝙ cleric⁹ cōiugat⁹ nedū bn̄ficia eccleſiaſtica
ſ nec etiā adminiſtrationē eccleſiaſticā hr̄e poteſt. Et
puto ꝙ ꝑ hoc v̄bū adminiſtrationē ſit hic caſus.vt
nō poſſit eē vicari⁹ epi.qō tenēt doc.in.c.j.eo.ti.li.
vj.ſ ꝑ alias rōnes.dicūt eni ꝙ cū cleric⁹ ꝯiugat⁹ nō
gaudeat ꝑuilegio eccleſiaſtico niſi in duob⁹ de quib⁹
ibi ſ̄ inter que nō repit iſtud nō poterit ꝓmoueri ad
hoc officiū. ¶ No.ſcdo ꝙ qñ clericus vouet cōti-
nentiā expſſe ꝛ ſic tenet nō ſolū ad cōtinentiā ex cō
ſtitutione eccleſie ſ etiā ex voto.qō an ſit verū gene
raliter dicā in.c.cum olim.j.eo. ¶ Ultimo no.ꝙ cō-
iugat⁹ ꝗ ꝯxit cū vnica ꝛ virgīe pōt ꝓmoueri ad or-
dines.dūmodo ꝓmittat ꝯtinētiā ſ intellige vxore
mortua vel cōſentiente.ꝓut no.in gl. ¶ Sed q̄ro
nūquid poſſit ꝓmoueri ad ordines minores. ꝛ dic
ꝙ nō.vt in.c.ſi.de temp.or.li.vj.vn̄ v̄bū ſacros or-
dines capit hic generalit vt cōphendat oēs ordies
ꝛ idē dic de bn̄ficijs vt indiſtincte nullū bn̄ficiū poſ
ſit habere in titulū.an autē diſpenſatiue poſſit hr̄e
dicet in.c.ioānes.j.eo. ¶ In glo.ij. ibi ſequeſtra-
to manſionis cubiculo.nunq̄d aūt ſufficiat ſepatio
ꝗ ad lectū tm̄ an debeant ſepare ſe ꝗ ad habitatiōē
dic vt glo.in.c.eps bn̄dictionē.lxxvij.di.ꝛ.c.oīno.
xxxj.di.ꝛ generaliter an ꝛ qñ liceat alteri cōiugum
intrare religionem.dicet in.c.ex parte.de conuer.
cōiu. ¶ In glo.ſi.ibi quidā dicunt ꝙ nō ꝑt.ꝛc. hāc
opi.tenuerūt Gof.Hug.ꝛ Hoſti.ꝗ multū in hoc in
ſtant ꝛ ꝓbāt ꝑ leges ciuiles dicētes ꝯiugatū nō pro
mouendū niſi habuerit vxorē ex virginitate nō cō
cubinā in auē.quō oportet epi.§.j.ꝛ in hoc multū
inſtant.ſ opi.glo.nr̄e ꝗ.j.ſubijcit cōiter tenet.ꝛ lꝫ
Jo.an.hic trāſeat recitādo.d.Hoſt.tn̄ glo.ſua po-
ſito in.c.vnico.eo.ti.li.vj. tꝫ cū opi. huius gl.ꝛ ibi
vide lati⁹. Idē ſentit gl.in.c.quat.xxx.q.v.ꝛ i. c.in
notuit.de elec.optime facit.c.tanta.qui ſi.ſint legi.
nā in fauorē mr̄imonij fingit matrimoniū a princi-
pio fuiſſe ꝯctū.ꝛ ſic ē cōformitas ꝛ vnitas int iſtos
ꝛ multū mouet me in hac opi. ꝙ hec irregularitas
ſit de iure poſitiuo qō no.in.c.ij.de biga. iō cū ſit
odioſa ꝛ ꝯbat ſine delicto ꝛ ex ꝑmiſſione apl̄i dꝫ fie
ri ſtricta interꝑtatio.no. Inno.in.c.ad audientiā.
de homi.iura ꝗ que requirūt virginitatē tpe ꝯctus
habuerūt reſpectū ad effectū vt nō dicat corrupta
ꝑ aliū.vnde h opi.ſatl eſt equior ꝛ attēdēda ē mul-
tū loci ꝯſuetudo.ꝛ ſi vis ſcire q̄re bigam⁹ vel corru-
pte marit⁹ nō poſſit ꝓmoueri ad clericatū.dic q2 cle
ric⁹ dꝫ eē miniſter xp̄i.i.ſacri.iō indecēs ē illū ꝓmo
ueri qui patit aliquē defectū in aliquo ſacro ſic pa-
tit ille ꝗ diuiſit carnē ſuā in plures vl habuit corru-
ptā.nā matrimoniū ē maximū ſacrm̄ in eccl̄ia. vt i
c.debitū.de biga.ꝛ ꝯiūctio carnalis deſigt ꝯformi
tatē ꝗ ē inter xp̄m ꝛ eccl̄iam militantē ꝑ aſſumptio-
nē carnis humane.vn̄ ſic fuit caro vnica ꝛ pura ita
vnicū dꝫ eē matrimoniū ꝛ purū.ad h vt eccl̄ia recte
illā vnitatē poſſit ꝑfigurare.ꝛ de h vide lati⁹ i.d.c.
debitū.ꝛ ꝑ gl.in.c.q̄propt.xxvij.q.ij. Eſt etiā i ma-
trimonio coniunctio animorum per quā deſigna-
tur charitas ſeu coniunctio in charitate inter deū
ꝛ fidelem animam. Eſt ergo matrimonium maxi-
mum ſacramētū q2 deſignat illas duas res ſacras
de quibus ſupra dictum eſt.

Quod a te. Si clericus ī minorib⁹ bñficiat⁹ matrimoniū ꝯhit priuatur bñficio ⁊ ſibi reſtituiꝛ qḋ dedit eccleſie. h. d. ⁊ in hoc vltimo ē caſus no. ⁊ multū alle. ¶ Cōis diuiſio. ſecūda ibi. id volum⁹. q̄ ſubdiuidiꝛ in duas ptes. ſcḋa ibi. ſane. ¶ Primo no. queꝫ nō poſſe deſeruire carnalib⁹ deſiderijs ⁊ diuinis officijs. ⁊ hec fuit vna cā quare clericis fuit indicta cōtinentia. ad idē. c. diuerſis fallacijs. j. co. ti. ¶ Secūdo no. ꝙ cōiugat⁹ dꝛ īmundus reſpectu diuinorum. ⁊ facit rō tex. ꝯ clericos orientales vt non ſint ita mundi ⁊ ita diuinis intenti quēadmodū clerici occidentales legitime cōtinētes. ¶ Ultimo no. ꝙ ꝯferens tpe ingreſſus aliqua bona collegio pōt inde recedēs illa repetere. ad idē. l. j. ff. de colle. illi. ⁊ an hoc ſit verū indiſtincte infra ſubijciam cum glo. ¶ In gl. ſup. ẋ. volētes in fi. no. bene gl. iūcto tex. ex qua collige ꝙ ꝯſuetus peccare difficiliꝛ a pctō abſtinet. vnde alibi dicit tex. pulchꝛe. Humane nature eſt cōſueta ſūma affectione diligere ⁊ abhoꝛere. ea que in diſſuetudinē abierūt. xxiij. q. vj. §. fi. ⁊ habes vnū modū ex quo difficile ſeruaꝛ cōtinentia. ſcḋm collige ex. c. eccliaꝝ principes. xxxv. di. videlicet ꝓpter delitias ⁊ epulas. ad idē. c. a crapula. de vi. ⁊ ho. cleri. ¶ In glo. ij. ibi. caſtitas eſt cū ꝓpria vxoꝛe. no. bñ glo. ⁊ habes tex. valde no. in. c. nicena hic alle. ⁊ nō eſt alibi ita tex. expſſus. ⁊ alle. iſtuꝫ tex. Barꝛ. in. l. mulier. §. cū ꝓponebaꝛ. ff. ad treb. ad. q. vt vxoꝛ nō pdat relictū ſibi factū ſi caſte vixerit tranſeundo ad ſcḋa vota niſi aliud ſenſerit teſtatoꝛ ſeu aliud habeat cōis vſus loquēdi. ⁊ ideꝫ no. Bar. C. ſi ſcḋo nup. l. j. ⁊ facit ibi tex. cū auc̄. ſua. ẜ apte ꝓbaꝛ in. d. c. nicena. nā greci cōiugati caſtitatem ſeruāt. alꝛ nō poſſunt fungi ſacerdotio cū cōpareꝛ dijs ⁊ angelis rōe officij ſacerdotalis. c. cū ex iniūcto. de hereti. poſſet etiā aliꝛ rūdere ad tex. ꝙ qñ frequēter etiā cū vxoꝛe peccaꝛ videnꝛ imundi ad adminiſtranda ſacra. ⁊ an ⁊ qñ peccet maritus cubando cū vxoꝛe. vide. xiij. di. nerui. xxxiij. q. iiij. vir cū propria vxoꝛe. ⁊ ibi in ſūma. ⁊ glo. valde no. que pōit quattuoꝛ cauſas ex quib⁹ vir cōmiſceꝛ cū vxoꝛe. xxij. q. ij. c. q̄cquid. dico plene ſup rubrica ḋ ſpon. Et in fi. glo. boati. ponit hic. viij. cās q̄re clerici cōtinere debēt. Prima qꝛ debēt placare deum orationibus ⁊ nō pñt placare niſi ei placeant. iij. q. vij. in grauib⁹. placare aūt non pñt ſi carnaliter viuunt. Scḋa qꝛ de⁹ ſpūs ē. iō ipi deo dediti ſpūaliꝛ nō carnaliter viuere debēt. Tertia qꝛ ſunt ſodales angeloꝝ. ſeruiūt eni deo cui ⁊ illi deſeruiūt. Quarta qꝛ intēdūt generationi ſpūali. iō ſpūaliter viuere debēt. Quinta cā cū ſancta miniſtrēt ſancti eſſe debent. vñ dicit deus. Sancti eſtote qm̄ ego ſanct⁹ ſum. lxxxij. di. plurimos. ⁊. c. ſe. Sexta cum alios mūdent. j. q. j. ipi ſacerdotes. debēt ipi eē mundi. Septima qꝛ habēt ſponſā. ſ. ſapiam ſeu dei eccliaꝫ Octano vt ex toto ſint ipius dei ⁊ nō diuiſi. nā coniugati ſunt diuiſi in duo. vt in. c. diuerſ. pall. ⁊ iſte rōnes ſatis faciunt vt ⁊ orientales clerici debeant ſeruare cōtinentiā. nō tñ peccant nō ſeruādo. c. cuꝫ olim. j. eo. ⁊ per hoc dico ꝙ licet clerici redderētur melioꝛes ſeruādo cōtinētiam tñ ſi ꝯherent ꝯiugia licita nō peccarent. per. d. c. nicena. ſi cōſtitutio eccleſie nō obuiaret. ¶ In glo. fi. no. hanc gl. vſqꝫ ad fi. ad quā quotidie fit remiſſio. ⁊ ponit quattuoꝛ ſolutiones ſatis ſubtiles. Prima ſol. ꝙ ſi ſua ſponte recedit nō recupat bona. ſec⁹ ſi cū auctoꝛitate ſupioꝛis. ⁊c. glo. improbat hāc ſo. qꝛ iſte cleric⁹ de quo h̄ ſua culpa recedit ab ecclia. ⁊ nihilomin⁹ bōa ſua recuperat. h̄ impugnatio glo. cōiter ipugnaꝛ a doctoꝛibus. qꝛ ſi cleric⁹ in minoꝛib⁹ nō valet cōtinere licite ꝯhit matrimoniū. imo eſt conſiliū apli vt q̄ſqꝫ habeat ſuā ſi aliꝛ foꝛnicationē vitare nō pōt. xxviij di. de his. Itē ſi eccleſia retineret iſti⁹ bona ꝯpelleret indirecte ad deſiſtendū a mrimonio. qḋ fiendū nō eſt cū integritas coꝛpoꝛis debeat pſuaderi non aūt impari. xxxij. q. j. integritas. ⁊ iō hec pͥma ſolu. ſatis pōt ſaluari in caſu ſuo. vt. j. dicā. Scḋa ſol. eſt ꝙ aut donatio fuit facta tpe ingreſſus. aut ſine aliquo ingreſſu. primo caſu reuocaꝛ donatio reuocato ingreſſu vt hic ⁊ in ꝯcoꝛ. ſcḋo cāu nō. ⁊ no. bene hāc glo. ſo. ex qua collige ꝙ donās bona ſua alicui collegio ⁊ collegiū intrans videꝛ donaſſe intuitu īgreſſus. Tertia ſo. ē ꝙ de miſericoꝛdia fit reſtitutio bonoꝝ. ſecus de iure ſtricto. Cōtra hāc ſol. facit iſte tex. qui nō vtiꝛ ṽbo ſapientis indulgentiam. imo potius cōtrariū dū dicit recta via debēt redire. ⁊c. ⁊ maxime h̄ innuit verbū debet qḋ ex ꝓprio ſignificato impoꝛtat neceſſitatē. vt no. glo. in cle. attēdētes. de ſta. reg. p Bar. in. l. iij. C. de pigno. Quarta ſo. diſtinguit inter collationem bonoꝝ expſſe factam ⁊ tacitā. vt pͥmo caſu nō ſit loc⁹ repetitiōi. Secūdo ſic. ⁊ ita gl. videꝛ intelligere iſtū tex. ſed certe hec lec. nō ꝯgruit lr̄e que loquiꝛ de expſſa collatiōe vt patet ibi aliqua ꝯtuliſſe noſcunꝛ. ſed certo caſu iſta eſt bona cōſideratio vt. j. dicam. Hoſti. h̄ ⁊ Jo. an. poſt eū diſtinguūt. ꝙ aut queriꝛ de ingrediente religionē aut eccliam ſecularē. primo cāu ſi non fecit ꝓfeſſionē oīa bona recuperat inde recedens. ar. c. ſup eo. ⁊. c. ſtatuim⁹. de regu. Si vero fecit ꝓfeſſionē tunc ſi receſſit licite recuperat bona vt h̄. ⁊ in. c. ex tranſmiſſa. de renū. cū ſi. ſecus ſi illicite. puta ſine ſupioꝛis licentia. ar. c. licet. de reg. De ingrediente eccliam ſecularem dicūt ꝙ aut tacite bōa ſua tranſiuerūt in eccliam ⁊ illa recupat inde recedendo. ar. in. d. c. ex tranſmiſſa. dicit tñ Jo. an. ⁊ bene ꝙ nō videt quō bona clerici ſecularis tacite tranſeant in eccleſiam cū in eis nō habeat locū auc̄. īgreſſi. C. de ſa. ſan. eccꝛ. que dicit ꝙ cū ſint capaces bonoꝝ remanſerūt illa penes eos niſi de facto aliud fuerit obſeruatum. Si vero bona cōtulit expꝛeſſe tunc de miſericoꝛdia illa recuperat ſi nō habet vnō viuat. ſecus aūt de iure ſtricto. faciūt iura ꝓ ⁊ contra alle. in glo. ẜ certe hoc pōt reprobari p iſtū tex. vbi expꝛeſſa fuit facta donatio. ⁊ tamē reuocaꝛ nec apparet de aliqua miſericoꝛdia. ⁊ in h̄ multi multa dicūt. Sed vt clare habeas mām expedio per aliq̄s caſus. Primus qñ quis intrauit religionē ⁊ nō fec ꝓfeſſionē. ⁊ in hoc cōſidera. qꝛ aut nō fecit ꝓfeſſionem. qꝛ fuit oblatus dando ſe ⁊ ſua plene monaſterio ⁊ ampli⁹ nō reuocat. ē eni q̄ſi ſeru⁹ monaſterij

adeo vt dicit glo.ij.in.c.vt lex cõtinentie.xxvij.q.j in glo.ſup .xᵒ.pfeſſi. q nõ põt inde recedere etiã cã ſtrictioris religionis.qᵭ ē valde ſing.ſi eſt vex. Ar chi.tñ ibi tranſit.ꝫ vide qᵭ dico in.c.in pñtia.de p ba.nã poſſet cõpari quo ad caſū noſtrũ alteri mona cho.de quo.j.dicã. Aut nõ fecit pfeſſionē qꝛ ibi eſt mortuᵒ.ꝛ ē no.dubiū vtrū bona debeãt redire ad heredes ſanguinis aut ad monaſteriū.de q̃ i auc. ingreſſi.pˀalle.ꝛ.d.c.in pñtia.ꝛ dic vt ibi.aut pfeſſi onē nõ fecit.qꝛ inde receſſit.ꝛ cõſidera q aut dona uit oia bona ſua expſſe.ꝛ in dubio videt donaſſe rõne pſone.qꝛ nõ eſt veriſile q ſpoliaſſet ſe omnibᵒ bonis nõ trãſeundo.iõ reuocat recedēdo.facit qᵭ in ſili no. Bar.in.d.auc.ingreſſi.videt eni donaſ ſe cã mortis.vñ tali morte nõ ſecuta p pfeſſionē pt reuocare ſicut ſeruat in donatiõe facta cã mortis. vt.l.nõ oẽs.ff.ſi cer.pe. Si xᵒ donauit aliqua tūc videt donaſſe nõ cã ingreſſus.ar.cox que no. i.c. bñficiū.de regu.lib.vj.ꝛ.c.conſtitutionē.e.ti.ꝛ li. Tacite vero bona hmõi nõ tranſeūt in monaſteri um.ꝫ remanēt penes eū ex q̃ nõ ē pfeſſus.vt.d.c. bñficiū. Scđs caſus ē qñ intrauit monaſtriū faciē do pfeſſionē.quo caſu cõſidera q aut pfeſſio nõ te nuit aut ſic.primo cãu bona q̃ tacite tranſiuerunt redeūt ad pſonã ſuã.ꝛ hoc caſu ſerua vltimã ſo.gl. qꝛ acceſſoriū ſequit ſuū pncipale.aut expſſe cõtulit. ꝛ ſi credebat pfeſſionē tenere reuocat illa bona. qꝛ videt cã mortis mūdane donaſſe.vt.ſ.dixi ꝛ bene facit.l.ſi pater.C.de here.inſti.vbi pꝫ q ſi inſtituo aliquē credēdo illū filiū meū auferunt demum illi bona ſi cõſtat eū nõ eē filiū. Si xᵒ ſciebat pfeſſiõeꝫ nõ tenere nõ reuocat.qꝛ videt in oēm caſū donaſ ſe.ar.l.cuiᵒ p errorē.ff.de re.iur.ꝛ hoc voluit Bar. in.d.auc.ingreſſi.ꝛ de facto accidit iſta.q.hoc ãno in hac ciuitate. Si xᵒ pfeſſio tenuit aut inde egre dit propt pctm̃ ſuū.vt qꝛ collocat in alio monaſte rio ad agendū pniam.ꝛ dant bona ſecūdo mona ſterio q̃ ad vſufructū.vide tex.cū glo.no.in.c.de la pſis.xvj.q.vj. Sꝫ poſt mortē naturalē vſufructus redibit ad primū monaſteriū.ꝛ cõſolidat cū pprie tate bonox vt ibi.aut inde egredit capiendo fugã ꝛ bona nõ recupat imo quocunqꝫ acceſſerit poteſt abbas eū vēdicare cū oibus bonis p eū acquiſitis. xviij.q.ij.abbates. ¶ Ex quo no.q q̃d acq̃rit mona chus etiã fugitiuᵒ acquirit monaſterio quãtūcūqꝫ ſit in ptibus remotis.vt in.d.c.abbates. Aut inde egredit licite puta tranſeūdo ad monaſteriū ſtricti us.vel pmouet in prelatū alteriᵒ eccl̃ie ꝛ tunc ē pul chrum dubiū quid de bonis q̃ tranſiuerãt in pmū monaſteriū.nã aliqui moderni volūt q debeãt re manere penes primū monaſteriuꝫ. ꝛ q̃cq̃d poſtea acq̃rūt cedat ſcđo monaſterio ſeu eccl̃ie.p q̃ prima fronte videt tex.pulcher in.c.j.xviij.q.j. ¶ Alij dixe rūt indiſtincte q bona debēt cū pſona tranſire.ꝛ q illud.c.vnicū pcedit in bonis acquiſitis induſtria monachi.qꝛ illa remanēt penes pmū monaſteriū. ſecus in patrimonialibᵒ.qꝛ illa videt ſemp accede re ad perſonã monachi.licet expreſſe fuerint colla ta tpe ingreſſus rõne pdicta.ꝛ hãc ſi.opi.tenuit hic cõſulendo do. Car.ſed Pe.de pe.tenuit primam.ꝛ

q.fuit ardua in facto.mihi multum placet hec opi. ſecūda.ſ.q bona patrimonialia ſequant perſonã. ar.hic ꝛ.d.c.ex tranſmiſſa.ꝛ.l.j.ff.de colle.illi. Itē adduco ſubtiliter in ar.tex.illius.c.j.vbi dicitur q monachus factus eps põt adire hereditatē pater nam ſibi delatã quã acquirit epatui ꝛ nõ primo mo naſterio.ecce ḡ q illa ſpes ſuccedēdi patri que tran ſiuerat in primū monaſteriū.iuxta no.per Inno. in.c.in pñtia.de pba.ſequit perſonã monachi. hoc autē intellige qñ donatio fuit facta tacite vel expſſe ita vt ex cõiecturis appareat q rõe ingreſſus fuit fa cta puta tpe ingreſſus ſed vbi nõ habita rõne ad i greſſū puta qꝛ longe ante ingreſſum vel ſubſit alia cõiectura nõ fit reuocatio licet transferat inde perſo na niſi de miſcđia.ꝛ hoc caſu ſerua tertiam ſo.glo. qꝛ nõ pñt dici hec bona accedere pſone propter di uerſitatē tēpox.ar.c.dudum de cõuer.coniu. ¶ Ter tius caſus pncipalis ē in clerico ſeculari vel i laico intrante eccl̃iam ſecularē.ꝛ de bonis laici oblati ta li eccleſie.vide glo.in.d.c.vt lex.ꝛ ſatis puto q i bo nis iſtorū poſſit fieri in effectu pcedēs diſtinctio. Si eni ſūt acceſſoria ad pſonã tacite vel expſſe pñt reuocari inde recedēte pſona.vt hic ꝛ.d.c.ex tranſ miſſa.ꝛ.d.l.j.de colle.illi.ſecus vbi nõ eēnt acceſſo ria ad perſonam niſi de miſericordia fieret reſtitu tio.ꝛ hec no.qꝛ ſepe accidūt.ꝛc.

SIne. Peracta pñia diſpenſant epi cū ſacerdotibᵒ qui matrimoniū de facto cõtxerunt.h.d. ¶ Primo not.ar.opti mum ꝛ quaſi expreſſum in tex.q clericus in ſacr cõ hendo matrimoniū de facto pdit executionē officij ſui.ꝛ ſic videt ipſo facto ſuſpenſus adeo q niſi ex diſpenſatiõe ampliᵒ officiū exercere nõ põt.ꝛ intel ligo q eſt ſuſpenſus nõ illa ſuſpenſione q̃ inducit irregularitatē in celebrante.qꝛ hic nullibi expreſſe cauet.ꝛ ſic ſtat.c.is qui.de ſen.ex.li.vj.ſed ē ſuſpē ſus ſicut q̃libet notoriᵒ criminoſus.c.ſi.ſ.ti.j.ꝛ de temp.or.c.ſi. ¶ Scđo no.caſum in q̃ eps diſpenſat ꝛ ſi teneas h̄ peccatū eē grauiᵒ adulterio. dic q iõ eps diſpenſat.qꝛ repit hoc expſſe cõceſſum.alˀs ſecᵒ vt in.c.at ſi clerici.de iudi.ꝛ licet i h̄ ſint opiões an grauius peccet cõhēdo matrimoniū de facto an cõ mittendo adulteriū.ego crederē q grauius peccet cõhendo matrimoniū.qꝛ videt h̄ caſu apoſtatare. ꝛ colligit ex maioritate pene.nã ꝛ mulier ꝛ filij inde nati efficiunt ſerui eccl̃ie.vt in.c.cū multe.xv.q.ſi. qᵭ nõ cõtingit in adultera nec in filijs ſuſceptis de adulterio.vt ibi no.ꝛ dixi i.c.ij.ſ.ti.j.in dubio col ligimᵒ maioritatē delicti ex acerbitate pene.xxiij. q.j.nõ afferamus.l.reſpiciendū.ff.de penis.qñqꝫ tamē fallit hoc ar.vt.l.aut facta.in ſi.ff.de penis. le.ꝛ no.in.c.lator.ꝛ.c.admonere.xxxiij.q.ij. ¶ Vl timo hic oppo.de.c.ſi.de temp.or.vbi nulla requi ritur diſpenſatio.dicunt doc.q aut crimen eſt no torium ꝛ habet locum quod hic dicitur. aut occul tum ꝛ procedit contrarium.ꝛ no.bene hanc ſol.qꝛ ille tex.expreſſe non loquitur i caſu noſtro ꝛ ex hac ſolu.habes q ſi clericus occulte contrahit non in diget indulgentia poſt penitentiam.ꝛ vide de ma teria bonum tex.in.c.decernimus.xxviij.di.vbi

dicit ꝙ ꝯhẽs nuptias vel tenẽs cõcubinaꝫ careat officio ⁊ beneficio. quẽ tex. no. bene. Extẽdit enim c. ex parte ade. de teſti. ⁊ dat intellectuꝫ ad iſtũ tex. ⁊ ſic intelligo Inn. ⁊ Hoſt. q̄ nimis generaliter loquuntur.

Diuerſis fallacijs. Clerici in minoribus beneficiati q̄ matrimoniũ ꝯtrxerunt beneficijs ſpoliant. h. d. vel ſic. Auferẽda ſunt clerico beneficia que habebat tpe ꝯtrctus matrimonij. collata vo poſtmodũ ſcienter per epm ꝑ eundẽ auferri nõ poſſunt ſ; per ſupiorẽ. h. d. Diuidit. nã primo narrat factũ qḋ ſcḋo improbat. ibi. cum ẜ. duas rationes reddens. ⁊ illud ꝑ dioceſanũ corrigi mandat vnũ caſum excipiẽs. ibi. niſi ¶ Primo no. ꝙ cõiugatus nõ poteſt perfecte tendere in vitã contẽplatiuam. oportet eni eum eſſe actiuũ circa vxoreꝫ ⁊ rẽ familiarem. nã multa ſunt onera matrimonij. quibus ꝯſideratis inquit aplus. Si talis eſt cã viri ad vxorẽ nõ expedit nubere. xxxij. q. vij. oẽs cauſationes. Et ex hoc infert ꝙ cũ ſtudium alicuius ſcie requirit hominẽ totum ⁊ cõtemplatiuũ non valet cõiugatus vacare ſtudio. vñ vt narrat Hiero. ꝯtra Iouinianũ. Cicero poſt repudiũ terentie rogatus ab hircio vt ſuã ſororẽ duceret in vxoreꝫ. nequaꝙ̃ annuit dicẽs ſe nõ poſſe vxori pariter ⁊ phie opaꝫ dare. qḋ no ¶ Scḋo no. duas cauſas quare clericus cõiugatus nõ poteſt habere beneficiũ eccliaſticũ. Prima qꝛ nõ poteſt deo perfecte famulari cum nõ habeat ex toto ſui corporis ptãtem. Secũda qꝛ amore filioꝝ ⁊ cõiugis eccliarũ ſubſtãtia ſolet ꝑ tales dilapidari. vide. j. q. iij. puenit. vbi dicit glo. ꝙ epi efficiunt ceci in diſſipando bona ecclie amore nepotũ. fortius amore filiorũ efficiunt oĩno ceci ſi eẽnt legitimi ⁊ naturales. Tertia cã colligit ex. c. qḋ a te. ẜ. eo. nã coniugat' reputatur imũdus reſpectu obſequij ſpũalis cũ intendat carnalib' deſiderijs. ⁊ adde alias cauſas quas dixi i. d. c. qḋ a te ¶ Tertio no. ibi. plenã ſui. ⁊c. ꝙ nõ ſolũ vxor dicit nõ habere ptãtem ſui corporis ſed etiã marit'. ad hoc. c. nõ debet. de ꝯſang. ⁊ affi. nõ eni iudicantur ad imparia maritus ⁊ vxor quo ad onera matrimonij. c. quanto. ⁊ c. gaudem'. de diuor. ꝯſatur eni i matrimonio mutua ſeruitus ⁊ mutua poſſeſſio. vnde qui poſſidet poſſidet. ẜ. de reſti. ſpo. ex trãſmiſſa. ⁊ c. ex cõqueſtione. eo. ti. ¶ Item no. ibi a q̄ ſtipendium. ⁊c. ꝙ clerici beneficiati dicunt ſtipẽdiarij dei. ⁊ dat eis ſtipendium rõne famulatus. Et ex hoc põt adduci hec lra multum ſtricte pro opi. Cal. in. c. j. ḋ cele. miſ. vbi tenuit clericos teneri ad reſtitutionẽ fructuũ bñficioꝝ q̄ ceſſauerunt a diuino officio. licet aliqui ꝯ. vt ibi latius dicã. ſ; hec lra põt adduci in ar. mõ pdicto. vident eni eis bñficia collata ob certã cãm. ſ. vt famulent deo. ẜ cã ceſſante ꝯpetit repetitio. ff. ⁊ C. de ꝯdi. ob. ca. per to. hanc tñ opi. nõ firmo. ſ; dicã vbi. ẜ. remiſi ¶ Ultimo potes notare ꝙ eps nõ poteſt clericos cõiugatos reddere capaces beneficiorum. nunquid auteꝫ poſſit aliquo caſu diſpenſare dicã in. c. Ioannes. j. eo. vbi cõmuniter tenetur ꝙ diſpenſat in minorib' beneficijs vt ibi latius. Et illa opi. ꝓſuppoſita collige ex tex. vnũ bonũ dictũ ꝙ ſupior exercens actũ cum ſubdito ꝯ legem eo caſu quo diſpenſare põt nõ videt in dubio diſpenſaſſe. Inno. tñ tenuit ꝯriũ. ſed primũ ipſe tenuit in. c. veniens. de fi. preſby. ¶ Sꝫ ꝯ hoc põt oppo. de no. in l. quidã ꝯſulebãt. ff. de re iudi. ⁊ l. barbari'. ff. de off. pre. So. ſentit h̃ Hoſt. ꝙ aliud in principe aliud in inferiore cui ex gratia pmittit diſpẽſatio. ⁊ placet in effectu hec ſo. ⁊ declara eam ſic. in diſpenſatione pncipis neceſſario nõ requirit cãe cognitio. ſ; ſufficiat ibi ſola volũtas. vt no. Inno. in. c. cũ ad monaſteriuꝫ. de ſta. regu. nõ ſatis ẽ qualitercunqꝫ pateat de volũtate principis ⁊ ſatis dicit patere ſi ſciẽs inhabilẽ euꝫ pmouit ad officiũ ſibi legib' interdictũ. ſ; in diſpenſatiõe inferioris requirit neceſſario cauſe cognitio. nã diſpẽſare eſt diuerſa penſare. vnde ex proprio ſignificato vocabuli diſpenſatio videt cõceſſa cãe cognitõe pcedentis. An expediat ſic diſpenſare. vide bo. gl. j. q. vij. ẜ. niſi rigor. ⁊ p Inno. in. d. c. cũ ad monaſteriũ. Si ergo iſte cui cõceſſa eſt diſpenſatio nõ adhibuit cauſe cognitionẽ nõ põt dici diſpenſatio ſ; diſſipatio. ⁊ tũc debet reuocari ꝑ ſuperiorem vt h̃. ⁊ ille eſt puniendus. qꝛ fecit actũ cõtra legem in caſu nõ permiſſo. de quo vide plene qḋ le. ⁊ no. in. c. at ſi clerici. ẜ. de adulterijs. de iudi. ⁊ vide qḋ no. i c. ij. de ſci. vbi plene no. an ⁊ qñ videatur diſpenſare ſuperior veniendo contra legẽ. Et ex his apte aperitur intellectus hui'. c. nã ꝓ ſupponendo ꝙ eps potuiſſet h̃ diſpenſare. tñ ex quo nõ egit diſpenſare nec adhibuit cãe cognitione nõ valet talis collatio. Sed tunc remanet dubium quare ipſemet nõ poſſit talẽ collationem reuocare ex quo virib' non ſubſiſtit. ⁊ h̃ examinat in glo. magna. potes tamẽ dicere prout hic ſentit Hoſti. ꝙ ex quo q̄s egit actũ in quo potuit diſpenſare licet diſpẽſatio nõ teneat quo ad ſuperiorẽ. qꝛ nõ ſeruauit ſeruanda. ipſe tamẽ cõtrauenire nõ poteſt. qꝛ inquantum in ſe eſt actum approbauit. ⁊ tene menti ſemper hanc ſo. qꝛ facit ad multa. Indignũ enim ẽ reprobare mores illius quos quãtum in ſe fuit approbauit ſemel. ad hoc. l. ſi vxor. ff. de adul. xxxij. q. v. horrendus. iiij q. iij. ſi quis teſtibus. Potes addere alium notabilem intellectum. videlicet ꝙ hec diſpenſatio non tenuit quo ad ſuperioreꝫ. vnde nullitas hic inſurgit fauore tertij. quo caſu nõ poteſt is qui actum explicauit fundare ſe ad irritationẽ act' ſup iure tertij. ad idẽ. l. ſi creditoribus. C. de ſer. pig. da. ma. ⁊ optime facit tex. xij. q. ij. ſi qua de rebus. ⁊ quod no. glo. c. j. ne ſe. va. vbi ſingulariter habetur ꝙ recipiens rem eccleſiaſticam ex contractu emptionis i fauorem eccleſie nullo modo poteſt allegare nullitatem ad retractationem actus. ſed ipſa eccleſia de cuius fauore agitur poteſt actum approbare vl' improbare. Ex quibus habes ſuccincte duos intellectus ad fi. huius tex. Tertius itellectus eſt vt ſit in odium ⁊ opprobriũ epi vt factũ ſuum emendet per ſuperiorem. ſed precedentes ſunt notabiliores.

In glo. j. in fi. hoc dictum glo. nõ eſt verũ. nã epus ⁊ quilibet prelatus habens iuriſdictionẽ ꝯtẽtioſam

ſeu ſpũalem eſt ſimul actiuus ꝛ contemplatiuus.
Actiuus ẽ inquãtũ intendit ſaluti ꝓximoꝝ. Cõtẽ-
platiuus vero inquantũ ↄtẽplat̃ deũ ꝛ ſupioꝛa. vñ
moyſes qui fuit deo ↄiunctiſſim⁹ fuit actiu⁹ ꝛ ↄtem
platiu⁹. nã certo tp̃e aſcendebat in montẽ ad ↄtem
plandũ. ꝛ reliquũ vero expendebat ad ſalutẽ ꝓxi-
moꝝ. de quo in. c. niſi cũ pridem. de renũ. facit qđ
no. in. c. licet. de regu. Vñ Jo. an. aliter intelligit.
dicit enĩ ꝙ per citharã deſignat̃ vita actiua ſeu lai-
calis. vt etiã dicit glo. et hoc. qꝛ cithara dicit̃ inſtr̃m
habẽs plures choꝛdas ꝛ ſonum valde clamoſum
iđ deſignat vitã laicalẽ multis motibus ꝛ occupati
onibus deditã. Pſalteriũ vero. qꝛ eſt inſtr̃m habẽſ
ſonũ tenuẽ ꝛ exilẽ deſignat vitã clericalẽ ſeu cõtem
platiuã que eſt multũ ſuauis ꝛ quieta. Senſus er-
go lr̃e ẽ ꝙ i cõiugato iſta nõ bñ cõcoꝛdãt. qm̃ coniu
gatus ꝓpter imundiciã ſuã ꝛ alias rõnes de q̃bus
hic nõ ẽ apt⁹ ad ſeruiendũ eccl̃ie. ꝛ ſic ad ducenduꝫ
vitã clericalẽ. ſ3 in clerico nõ coniugato iſta duo bñ
ↄcoꝛdãt. nã cleric⁹ quãtũ in ſe eſt debet eẽ actiuus
ꝛ cõtẽplatiu⁹. nã ſi bñ loquit̃ p̃dicando ꝛ non opat̃
ↄpatur cithare. Si vero bñ opat̃ ꝛ nõ loquit̃ ↄpat̃
pſalterio. ꝛ ideo alibi dicit tex. ꝙ ſancta ruſticitas ſi
bi ſoli prodeſt. ij. q. vij. ſancta ¶ In glo. ſup. v̄. nõ
ꝑte in fi. nota glo. ꝓ intellectu iſtius brocardi cum
querit̃. nunquid quis poſſit venire ↄ̃ factũ ꝓpriuꝫ
de quo vide plene ꝑ Jo. cal. in. c. ſi quis. de re. ec.
nõ alie. per Bar. in. l. poſt moꝛtem. ff. de adop. di-
ſtingue plenius vt ibi no. ꝛ quo ad intellectũ. c. no
ſtri. quare iſte nõ poteſt venire contra factum pro-
prium. dic vt. s̃. dixi.

¶ Cum olim. Filius ſacerdotis gre
ci ex vxoꝛe genitus li-
cite inter latinos ꝓmouet̃ ſi ſcandalũ non
obſiſtat. h. d. ꝛ eſt caſus no. Cõis diuiſio. ſcđa ibi.
nos ¶ No. ꝓmo tex. ꝙ vbicũq; agit̃ de habilitate
ꝑſone vel validitate alicui⁹ act⁹ debem⁹ inſpicere
ad cõſuetudinẽ loci vbi aliquis oꝛiundus fuit. vel
vbi actus fuit geſtus. nõ aũt ad ↄſuetudinẽ alteri⁹
loci vbi aliq̃s act⁹ venit applicand⁹ ad ꝑſonã. lꝫ enĩ
in eccleſia occidẽtali clerici teneant̃ abſtinere. tñ qꝛ
clerici in eccl̃ia oꝛientali nõ tenent̃ inſpicim⁹ cõſue-
tudinẽ eccl̃ie oꝛientalis. vnde oꝛiundus ẽ ꝓmouẽ-
dus nõ eccleſie occidentalis vbi exercet̃ act⁹ electi-
onis. qđ facit ad multa. Ex quo põt dici ꝙ latinus
ſiue legitim⁹ ſcd̃m ↄſuetudinẽ patrie ſue dꝫ vbiq; re-
putari legitim⁹. ad qđ facit. l. j. C. de eman. li. ꝛ nõ.
ꝑ Bar. in. l. oẽs populi. ff. de iuſti. ꝛ iu. ꝛ. l. cũctos
ꝑplos. C. de ſum. tri. ꝛ maxime ad illam. q. videlicꝫ
nũquid teſtm̃ hic ſenis cõditũ cũ trib⁹ teſtibus ſcd̃m
ↄſuetudinẽ ꝛ ſtatutũ ꝓprie patrie habeat vires q̃
ad bona alibi ſita. ꝛ ſic de ſi. dic vt ibi no ¶ Scđo
no. ꝙ clericus grecus licite vtit̃ matrimonio etiam
inter latinos. qđ videt̃ prima fronte ↄ̃ multa iura.
que dicunt ꝑegrinũ teneri ad obſeruãtiam conſue
tudinis patrie. viij. di. que. ↄ̃. xij. di. illa. ꝛ. d. l. cun-
ctos ꝑplos. de hoc vide qđ no. Inno. ꝛ Hoſti. poſt
eũ. in. c. cũ ſcd̃m. de temp. oꝛ. vbi etiã no. nũquid ta-
lis ſit tolerandus inter latinos. ꝛ nũquid poſſit ſi-
bi cõferri eccl̃ia latinoꝝ ſi vult ſeruare ritus ſuos.

nã hic nõ ſeruabat iſte electus ritus grecoꝝ imo
fuerat ꝓmotus in cantoꝛẽ inter latinos. ꝛ h̃ tene-
as. ꝛ ſic limita iſtũ tex. ꝙ tali volenti obſeruare rit⁹
ſuos nõ ẽ cõferenda eccl̃ia inter latinos ne varijs
ritibus coinquinet̃ honeſtas eccleſie. vt. d. c. cũ ſcd̃m
¶ No. tertio ꝙ licet greci ſint chꝛiſtiani. ꝛ ſic ſubdi-
ti ꝑtãti pape. nõ tñ peccãt nõ ſeruãdo legẽ pape et
totius ↄcilij ſup cõtinẽtia clericoꝝ editã. ¶ Contra
hoc tñ foꝛtiter op. nã lex ligat oẽs ſubditos. vt in. c.
j. de cõſti. maxime qñ eſt lex totius cõcilij cũ preſu-
matur inſtinctu ſpũſſancti edita. l. di. ſi ille. xxiij. di.
diaconi. So. vide glo. no. xx. di. de libellis i fi. que
ponit duas ſo. Prima ꝙ greci nõ cõtẽpſerũt illã. l.
hec ſo. nõ ſatiſfacit. qꝛ licet graui⁹ peccet non obſer
uãs legẽ ſupioꝝ. cõtẽnẽdo tamẽ preter omnẽ cõtẽ-
ptũ peccat quis non obſeruando legẽ. de pe. di. ij.
ſciendũ. Scđa ſo. ꝙ papa approbauit tacendo mo
res coꝝ. nota bene hanc ſo. ꝛ extendendo eam dic
ꝙ ex quo illa lex nõ erat de neceſſitate ſalutis. ꝛ nõ
fuit recepta ab ipſis grecis ꝑ longa tp̃a papa ſcien-
te ꝛ tranſgredientes nõ puniente illa lex nõ ligauit
eos ¶ Et ex hoc no. pulchꝛũ dictum ꝙ vbicunq;
lex generalis recipit̃ in vſu a certo genere ꝑſonarũ
ꝛ a certo nõ recipit̃ nõ recipientes nõ peccãt ſaltꝫ
poſt longa tp̃a. ad hoc. iiij. di. leges. ꝛ. c. erit autem
lex. ſecus dic qñ in eodẽ genere ꝑſonaꝝ maioꝛ ps
recipit. nã tũc minoꝛ ps nõ videt̃ excuſabilis ꝑ taci
turnitatẽ ſupioꝛis. ſ3 põt hr̃e locũ illud dictũ. mul-
ta per patientiã tolerant̃. in. c. cũ iam dudũ. de pre
ben. Ex his etiã collige aliud no. dictũ ꝙ etiã lex p̃-
cepti tollit̃ ſi moꝛib⁹ vtentiũ nõ recipit̃. licet aliud
ſenſerit Hoſti. in. c. j. de treu. ꝛ pa. ſ3 intellige illud
dictũ Hoſti. qñ eſt lex p̃cepti inducẽs ex natura ſui
peccatũ ex ↄ̃uentione. vt qꝛ cõcurrũt cum lege diui
na. ſic videt̃ intelligere Inn. in rubrica de ↄſuetu.
arbitroꝛ poſſe dari ꝛ aliã ſo. ſatis no. iudicio meo.
ꝛ euitent̃ ſubterfugia. vt dicamus ꝙ papa etiam cũ
maioꝛi pte cõcilij nõ poterit indicere cõtinentiã cer
to generi ꝑſonaꝝ. poſt ꝓmotionẽ eis reſiſtentib⁹
ꝛ reluctantib⁹ qꝛ cõtinentia eſt res que põt ꝑſuade
ri impari aũt nõ. xxxij. q. j. integritas. fuiſſet enim
indicere vitã valde artioꝛẽ ꝛ ſtrictioꝛem ipſis cleri
ꝓmotis ↄ̃ no. in. c. geſta. liiij. di. ꝛ in regula qđ oẽs
tangit de reg. iu. li. vj. ꝛ tunc recte ſtat lr̃a ꝙ eccl̃ia
oꝛientalis nõ admiſit ſeu emiſit votum cõtinentie.
qꝛ neq; voluerũt ſe obligare huic voto. neq; appro-
bare legem concilij. vt in. c. nicena. ꝛ. c. aliter. xxxj.
di. ꝛ ex hoc tollit̃ contrarium ¶ In glo. ij. no. bñ
hanc glo. vſq; ad fi. que quotidie allegatur in ma-
teria ſua. ꝛ opi. Vin. hic poſita placet Goff. ꝛ mihi
videtur veriſſima. ꝛ ex hac opi. poteſt inferri ad
deciſionem pluriũ. q. quarum prima ad illam. nũ-
quid hodie eccl̃ia poſſit ſtatuere ꝙ cleric⁹ poſſit cõ-
trahere matrimonium ſicut greci ꝛ credo ꝙ ſic. et
hoc indubitatum eſt apud me reſpectu eoꝛum qui
non ſunt obligati ex voto tacito vel expreſſo. ꝛ ſic i-
telligerem glo. in. c. que ad ꝑpetuã. xxv. q. j. ꝛ no. il
lam glo. ſic intellectam. probo rõne. cõtinentia nõ
eſt in clericis ſecularibus de ſubſtantia oꝛdinis. vt
dicit Inno. in. c. placet. de conuer. ↄiu. nec de iure

diuino.q2 al's greci peccarent.nec excuſaret eos cõ
ſuetudo.q2 illa non valet ↄtra legem diuinam.vt
in.c.fi.de conſue.⁊ iſte de quo hic queritur eſſet il-
legitimus.q2 foret ↄtra legem diuinã genit⁹.⁊ non
ſolũ credo ptãtem ineſſe eccleſie hoc condendi. ſed
credo ꝓ bono ⁊ ſalute aiarum ꝙ eſſet ſalubre ſtatu
tũ vt volentes cõtinere ⁊ mag᷑ mereri relinquerẽt
voluntati eorum.nõ valentes aũt cõtinere poſſint
cõtrahere.q2 expientia docẽte ↄ̃rius prorſus effe-
ctus ſequit̃ ex illa lege ↄtinẽtie cũ hodie nõ viuant
ſpũaliter nec ſint ĩmundi ꝫ maculant̃ illicito coitu
cũ eoꝝ grauiſſimo peccato vbi cũ ꝓpria vxore eſſet
caſtitas.vt.d.c.nicena.vnde deberet eccl'ia facere
ſicut bon⁹ medic⁹ vt ſi medicina expientia docente
poti⁹ officit ꝙ̃ ꝓſit eã tollat.⁊ vtinã idẽ eẽt in oĩbus
ↄſtitutionib⁹ poſitiuis vt ſaltẽ obligarent q̃ ad pe-
nã ⁊ nõ quo ad culpam.nã ita creuerũt ſtatuta po-
ſitiua vt vix repiant̃ aliqui qui nõ corrupuerit viaꝫ
ſuam. Circa ordinatos vero poteſt dici ꝙ in caſu q̃
tenet̃ ordinat⁹ ex voto expſſo vl' tacito papa nõ po
teſt diſpenſare niſi ex maxima ⁊ vrgenti cã.q2 votũ
eſt de iure diuino.⁊ ſolũ debet cõmutari in maius
bonũ.in.c.j.de voto.⁊ de facili nõ repit̃ in homie
ↄtinente maius bonũ.nã nuptie replent terrã. vir
ginitas paradiſũ.xxxij.q.j.nuptie.ſicut ĩ ſimili di-
cimus.nunq̃d papa poſſit diſpenſare cũ monacho
vt ↄ̃hat matrimonium.de quo in regula ſemel deo
de reg.iur.li.vj.in mercu.dicã plene poſt glo.in.c
cũ ad monaſteriũ.de ſta.regu.vbi vero tenet̃ dũ-
taxat ex ↄſtitutione eccl'ie.vt q2 erat iuris inſcius ⁊
expſſe nõ uouit.tũc facili⁹ papa poſſet diſpenſare.
ſic credo reducendã gl.in.c.de illo.xxxij.di.non tñ
credo ꝙ ex facili cã poſſit diſpenſare licet ſit ſtatutũ
eccleſie.qm̃ eſt diſpenſare ↄ̃ ſtatutũ vniuerſalis ec-
cleſie ſeu ſaltẽ decoloratur ſtatus eccl'ie quo cãu pa
pa nõ diſpenſat ſine maxima cã. vide pulchrũ tex.
j.q.vij.⁊ ſi illa.

Iohannes. Clericus ↄiugatus
nõ beneficiat⁹ nõ co
gitur deferre tonſurã .h.d. primo.q. ſcdo
pape diffinitio.ibi qm̃ igit̃ ¶ Primo nota ꝙ ordo
acolytatus nõ habet annexũ votum cõtinentie.eſt
enim de minoribus ordinib⁹ qui nõ impediũt nec
dirimunt matrimoniũ iam cõtractum. ſecus eſt in
ſubdiaconatu ⁊ ſupioribus.vt in.c.j.ſ̃.c. Secũdo
no.caſum in quo vere clericus nõ cogit̃ deferre tõ
ſuram.nã p ↄ̃ctum matrimonij nõ deſinit quis eẽ
clericus.character enĩ ſemel habitus indelibilis ẽ.
vt no.in.c.degradatio.de pe.li.vj.⁊ ſup r̃ica d̃ ba
ptiſ.⁊.ſ̃.c.ſup rubrica.nec tonſura eſt de ſubſtãtia
clericatus.ẽ enĩ quoddã ſignũ.vt.xij.q.j. duo ſũt
genera. Tertio no.ꝙ ex nõ vſu qñqꝫ inducit̃ ↄſue-
tudo ſicut hic ex nõ delatiõe tõſure.⁊ de hoc.j.ple-
no ¶ Quarto no.clericũ ↄiugatuꝫ poſſe obtinere
beneficium eccleſiaſticum. qḋ videt̃ ↄ̃.c. ſane.⁊.c.
qḋ a te.⁊.c.diuerſis fallacijs.ſ̃.c.ꝫ dic vt.j.dicam.
¶ Ultimo no.ꝙ actus inhoneſte geſt⁹ ab vno ex
clericis redundat in vituperiũ totius ordinis cleri
calis.facit.c.ad ſupplicationem.de renun ¶ In gl.
j.in fi.primo ꝓ intellectu.c.⁊ gl.ẽ examinãdum an

cleric⁹ ↄiugat⁹ gaudeat aliquo priuilegio clericali.
⁊ cõclude poſt Io.an.ꝙ aut matrimoniũ ↄtractuꝫ
p clericum tenuit.aut fuit nullũ impediente ſacro
ordine. Primo caſu aut cõtraxit bigamiã.q2 duxit
ſucceſſiue duas vxores vel cõtraxit cum corrupta.
⁊ tunc perdit omne priuilegium clericale.imo com
pellit̃ velit nolit dimittere tonſuram.c.j. de biga.
li.vj.aut nõ contraxit bigamiam.⁊ tunc ſi nõ ince-
dit in habitu ⁊ tonſura nullo ꝑuilegio clericali gau
det.vt in.c.vnico.eo.ti.li.vj. Si vero incedit in ha
bitu ⁊ tonſura gaudet tñ duobus priuilegijs. pri-
mum in criminalibus quo ad foruꝫ.ſcḋm reſpectu
pſone q̃ ad canonẽ ſiquis ſuadente.xvij.q.iiij.reli
qua vero priuilegia eccl'iaſtica pdit ipſo facto.vt.d
c.j.⁊ ita limita iſtum tex.dũ dicit ꝙ etiam tõſurat⁹
gaudere priuilegio clericali nõ poteſt.debet enĩ in
telligi de reliquis priuilegijs pᵗer illa duo.⁊ ad p-
dendũ hec priuilegia nulla requirit̃ monitio ꝫ ſuf-
ficit ſolus ↄtractus matrimonij.nã ↄtrario actu p-
dunt̃ hec priuilegia.ſecus eſt in his q̃ nõ ↄtraxerũ
matrimoniũ.licet dimiſerint habitũ ⁊ tonſurã .nõ
p hoc pdũt priuilegiũ clericale niſi poſt trinaꝫ mo-
nitionẽ.q2 nõ exercuerũt actũ oĩno ↄtrarium cleri
catui.⁊ ſic intelligo iura allegata in pn̄ glo. p ↄtra-
rijs.de hoc tamẽ vltimo dicenduꝫ vt pleniſſime di
xi in.c.perpendim⁹.de ſen.ex ¶ Scḋo o caſu princi
pali. quãdo matrimoniũ nõ tenuit impediente ſa-
cro ordine.dic ꝙ aut ↄtraxit de facto, bigamiam et
efficitur indiſpenſabilis quo ad executionem offi-
cij propt̃ intentionem ſuam cum opere ſubſecuto
c.nuper.de biga. Sed putat hic Io.an.ꝙ p ꝫ non
perdat priuilegium clericale.nã.c.j.de biga.li.vj.
denudãs bigamos priuilegio clericali loquitur de
vera bigamia.ꝫ iſte nõ eſt verus bigamus cuꝫ ma-
trimonium nõ tenuerit.nam videmus ꝙ deposit⁹
verbaliter gaudet priuilegio clericali dũmodo ſit
corrigibilis.iuxta no.in.c.dictum.lxxxj.di.⁊.c.de
gradatio.de penis.li.vj.⁊ hoc vltimũ no. pro hoc
facit.q2 in iſtis penalibus qḋ eſt diſpoſitum in cãu
vero nõ verificat̃ in caſu ficto.vt in.c.in noſtra. de
iniur.l.iij.§.hec verba.ff.de neg.ge ¶ Et nota ex
hoc dicto Io.an.id qḋ dixi pcedere vt diſpoſitũ in
caſu vero nõ verificatur in ficto etiaꝫ ſi al's quo ad
quid reperiantur iſta parificata etiã quo ad certaꝫ
ſpeciem pene.vt probatur in.d.c.nuper.nam con
ſtitutus in ſacris efficitur bigamus quo ad quid.ſ.
vt perdat executionem officij.non tamen habetur
pro vero bigamo quo ad hoc vt perdat omnia pri
uilegia clericalia ſicut vere bigamus.de peni.di.j.
§.pene ¶ Et ex his infertur ad aliam.q.videlicet
nunquid clericus coniugatus poſſit compelli ad
deferendam tonſuram:⁊ conclude latius ꝙ aut in
currit bigamiam ⁊ nõ poteſt compelli. imo peccat
portando.d.c.vnico.aut nõ incurrit bigamiam.⁊
tunc aut habet beneficium eccleſiaſticum ex diſpẽ-
ſatione ⁊ tenetur deferre vt hic.aut nõ habet ⁊ cõ-
pellitur cauſatiue.ſ.ſi vult gaudere iſtis duob⁹ pri
uilegijs.d.c.j.e.ti. Eſt vnus caſus dubitabilis q̃d
ſi habet conſuetudo vt cõiugatus oĩno cõpellatur
deferre tonſuram licet nullum beneficium velit.

Jo.an.diſputat ⁊ tādem concludit valere ꝯſuetu-
dinem.alle.iſtum tex.a cōtrario.nam h̄ allegabat̄
ꝯſuetudo vt cōiugatus non cogeretur deferre. er-
go cōſuetudo circa delationem attendenda ē. Itē
probatur per locum a ſpeciali.nam nō valet cōſue
tudo in bigamo.vt.d.c.vnico.ꝗ valet in non biga-
mo.ad idem facit qd̄.ſ.dixi.nam iſte vere clericus
ē.⁊ cum hac ſnīa cōmuniter tranſeunt doc. ¶ Sed
dubito ꝓpter fi.huius tex.qui multū ſtringit in cō
trariū dum dicit ꝙ cū oporteat tales cōiugatos im
miſceri negocijs ſecularibꝰ delatio tōſure tendit in
vituperiū totiꝰ ordinis clericalis.ergo nō debet va
lere talis cōſuetudo maxime in viris cōiugatis. qꝛ
tendit in dedecꝰ eccleſie. eſt eñi ꝯtra honeſtatem ꝯ
quā nō valet ꝯſuetudo.c.cum decorē. de vi.⁊ ho.
cle.nec poteſt vxoratus ꝓhiberi quin immiſceat ſe
negocijs ſecularibꝰ. ⁊ ad iſtum tex. poteſt reſpon-
deri ꝙ iſta fuit narratio partis. Ad.c.vnicū.dic ꝙ
ſpecifice nō dicit vt nō valeat conſuetudo reſpectu
tonſure. ⁊ preſuppoſito ꝙ diceret non.ꝑ hoc infert̄
ꝙ valeat cōſuetudo quatenꝰ cōiugatus nolens te-
neat̄ deferre tonſurā.ibi eñi ponit̄ caſus in volen
te. ⁊ nos ſumꝰ in nolente.caſus tñ ſatis dubitabil'
eſt. Ex p̄dictis habes examinatos duos articulos
tactos in tex. Tertiꝰ articulus ē nō minus vtil' nū-
quid clericus ꝯiugatus poſſit obtinere beneficium
eccleſiaſticū.hec lr̄a videt̄ innuere ꝙ ſic.in.v̄.dūmō.
⁊c̄. In ꝯrium vero ſunt multa iura.ſ. lecta ⁊ alle.
iō inſurgunt opi. Abb.hic dicit ꝙ de iure cōi non
poteſt hr̄e ⁊ ſic loquūtur ꝯria. ſed ex diſpenſatiōe
ſic.⁊ ita ꝓcedat iſte tex.hanc opi.ſecuti ſunt Hoſt.⁊
Phi.ī.c.j.⁊ ſpe.in ti.de le.§.nunc.v̄.xxv. Limitāt
tñ vt valeat diſpenſatio epi reſpectu ſimplicis bñfi
cij.alij vero dicunt ꝙ tm̄ papa diſpenſare pōt. de
laico certum eſt ꝙ beneficiū eccleſiaſticum in titulū
habere nō poteſt.c.ex litteris.de tranſac.⁊.c.ij.de
inſti.no.doc.cōiter hic ⁊ in.c.cām.de reſcrip. doc.
ſequētes recitando opi.tranſeūt ⁊ expreſſe non eli
gunt.illa tñ opi. Abb.cū aliorum tꝑamento videt̄
eſſe magis cōis.ſed credo de ſubtilitate iuris illaꝫ
opi.nō procedere.probat̄ apertiſſime ꝗcquid ſit in
criminalibꝰ.in alijs cōiter dat̄ regula ꝙ eps nō di-
ſpenſat ꝯ ius niſi in caſibus a iure expreſſis.no.in
c.at ſi clerici.§.de adulterijs.de iudi.ꝓbat̄ in.c.di-
lectus.de temp.or.ad idē.c.inſtitutiōis.xxv. q.ij.
nam ꝑ diſpenſationē violant̄ iura ⁊ inferiori nō ē
licitū violare iura ſupioris.vt in cle.ne romani.de
elec.no. Archi.in.c.licet canon.de elec. li.vj. ⁊ hec
diſpenſatio nullibi eſt conceſſa epō.imo potius vi-
detur ſibi prohibita.ꝑ.c.diuerſis.⁊ rōnē eius.⁊.c.
ſane.⁊.c.iij.ſ.co.ꝓbatur ⁊ fortius clericus ꝯiuga-
tus nō debet adminiſtrare altari. xxvij. q.ij. mul-
toꝝ.ergo nō poteſt habere bñficium eccleſiaſticum
cū illud det̄ rōne adminiſtrationis vel officij etiaꝫ
ſi ſit ſimplex.vt in.c.ꝓpoſuit.de fi.preſby.⁊.c. con-
querente.ī.ti.j. Itē ⁊ tertio hoc tendit in prauū ex
emplum ⁊ ſcandalum aliorum .vt in.c.ſe. nec ob.
iura ſuper quibus videntur ſe fundare illi doc.dū
dicunt epiſcopum poſſe diſpenſare circa beneficiū
cum homicida ⁊ cum irregulari.vt in.c.henricus.
ī.de cle.pug.in duel.⁊.c.ad audientiam.de homi.
⁊.lxiij.di.ſolonitane.vbi diſpenſat cum depoſito.
Ad hec eñi ⁊ ſimilia reſpōdeo ꝙ in materia diſpen
ſationis que eſt exorbitans nō debet argui de caſi-
bus permiſſis ad nō permiſſos etiam ſi ꝑmiſſi ſint
maiores.vt no. Jo.an.in regula que a iure.de re.
iur.li.vj.dico plene in.d.§.ō adulterijs.⁊ pro hoc
verba illius regule dū dicit que a iure cōmuni ex-
orbitant minime ad ꝯſequētiā ſunt trahenda.vt.l.
ꝙ vero ꝯ rōnem.ff.de legi. Itē poteſt dici ꝙ nō eſt
eadem rō in cōiugato que in alijs predictis. nam
alij predicti nō reputant̄ indigni.nā elegerūt pror
ſus aliā vitā contrariā.vnde videmꝰ ꝙ retinēt pri-
uilegia clericalia ex quo ſūt corrigibiles vt.ſ. dixi.
ꝟ ſecus in cōiugato. Itē cū illud.c.vnicū velit cen-
ſeri cōiugatum vt laicū ꝑterꝗ in illis duobꝰ caſibꝰ
quō poterit eps illum habilitare ad bñficia eccleſia
ſtica .⁊ hāc ꝑtem de ſtricto iure puto veriorem. Ad
iſtū tex.pōt reſponderi tenendo aliam opi.vt loq̄t̄
de diſpenſatione pape.ſatis eſt enim ꝙ poteſt veri
ficari in aliquo caſu.vel poteſt intelligi prout dicit
Hoſti.in clerico ꝯiugato habente ſtipendiuꝫ ab ec
cleſia nō tamen in titulum.nam ſi cōſuetudo ē de-
bet deferre tonſuram al's ſecus. ¶ Ultimo oppo.
ꝯtra tex.videtur enim ꝙ h̄ nō poterat induci ꝯſue-
tudo ex nō delatione tonſure.qꝛ ex actu negatiuo
ſeu ex nō vſu non poteſt induci cōſuetudo cum cō
ſuetudo ſit cōmunis aſſuefactio ſeu actuuꝫ repeti-
tio.j.di.ꝯſuetudo.xxv.q.ij.ita nos.l.iij.C.de epi.
au.facit inſti.de iu.natu.gen.⁊ ci.§.ex non ſcripto
dum dicit diuturni mores.⁊c̄. Jo.an. h̄ inſtat ⁊ in
effectu videtur ponere verba Ly.poſita in.l.ij.C.
que ſit lon.ꝯſue.⁊ dic breuiꝰ ſic ꝙ quādoꝗ ñ vſus
nō habet in ſe actum tacitum ꝯtra diſpoſitionē iu-
ris.neꝗ in ſubſtantia neꝗ in forma.⁊ tunc ex non
vſu nō inducitur cōſuetudo neꝗ abrogat̄ lex. po-
ne exemplū.lex dicit hermaphroditū iudicandum
ſm̄ ſexum preualentem.l. querit̄.ff.de ſta. ho.iij.
q.iij.hermaphroditꝰ.tamen ſi per mille annos nū
ꝗ accidit iſte caſus nō poteſt dici abrogata illa lex.
qꝛ nil eſt actū cōtra legem.vel pone.lex dicit ꝙ ſi de
diſti mihi dānum poſſum agere cōtra te actione.l.
aq̄lie.pone ꝙ dānum paſſus nunꝗ voluit agere.
ꝑfecto ex hoc nō eſt inducta cōſuetudo cōtra illam
legem. qꝛ illa lex non neceſſitat ad vſus ſed dat fa-
cultatem agendi. Et ideo ex hoc cōcludimus aliaꝫ
regulam ꝙ in his que ſunt mere facultatis nō idu-
citur cōſuetudo.nam in his caſibus nihil agit̄ con
tra legem ꝑmittentis. Si vero nō vſus habet in ſe
tacitū actū ꝯ diſpoſitionem iuris inducit̄ cōſuetu-
do.vt hic.nā nō deferēdo tonſurā videt̄ cōmittere
contra legem que inducit delationes tonſure. pōe
aliud exemplū.lex defert hereditates cōiter ⁊ eq̄lit̄
oībus filijs nō diſtinguēdo inter maſculos ⁊ feīas
l.maximū vitiū.C.de li.ꝑte.ꝟ cōſuetudo tm̄ defert
primogenito ⁊ nūꝗ femine.licet enim femina vl' ſe
cundogenitus nunꝗ fuerit vſus illo iure cōmuni
nihilominus inducit̄ ꝯſuetudo.qꝛ hic actū fuit cō-
tra ius cōmune.⁊ ſic de ſimili.

¶ **Cum decorem.** Vxorati non admittuntur ad eccleſiaſticas dignitates ⁊ coguntur dimittere q̄s habent. ¶ No. p̄mo ibi dignitates. ꝙ vxorat' lꝫ cleric⁹ nō pōt h̄re eccliaſticā dignitatem idē tñ dic de alio bñficio ſimplici. vt in. c. j. ij. ⁊. iij. ē e. ⁊ no. h̄ glo. ¶ Scḋo no. h̄ ex ſi. tex. ibi ſine prauo exēplo. ⁊c. ꝙ cōſuetudo nō valet vt ꝯiugat⁹ poſſit tenere bñficiū eccliaſticū. nō eni valet ꝯſuetudo cū prauo exēplo. ar. in. c. cū decorē. ē. ti. ij. ⁊ ita cōiter tenēt hic doc. qḋ no. Sꝫ q̄rit̃ qd ſi nō publice ſunt vxorati: doc. ⁊ bñ dicūt ꝙ idē dūmodo hoc probari poſſit. ⁊ ꝑ hoc iura ſupius alle. ⁊c.

Ex parte. Clerici cōiugati i reb⁹ ſuis nō gaudēt priuilegio clericali. h. d. ſcḋa ibi. cū igit̃. No. p̄mo ꝙ cleric⁹ ꝯiugat⁹ nō gaudet i pſona nec i reb⁹ ſuis priuilegio alioꝝ clericoꝝ. tenet̃ ḡ ſoluere gabellas ⁊ alia obſequia regalia. nō obſtāt. ꝙ incedat in habitu ⁊ tōſura. ⁊ hodie ē magis clare deciſū. in. c. vnico. e. ti. li. vj. ⁊ dixi in. c. Iohēs. ē. c. Et ex hoc infert̃ ad duo. Primo ꝙ a laicis licite dñs ciuitatis exigit iuſticias ſuas ⁊ obſequia ꝯſueta. Scḋo infert̃ ꝙ a clericis nō cōiugatis nō pōt dñs tp̄alis exigē aliqua obſequia. ſunt eni exempti iure diuino ⁊ humano vt le. ⁊ no. in. c. q̄ꝗ̄. de cenſi. li. vj. ⁊. l. iij. C. de epi. ⁊ cle. ⁊ vide glo. in. c. ſi imparor. xcvj. di. ⁊ Inn. i. c. ij. de ma. ⁊ obe. ¶ Scḋo no. ibi lrati ꝙ hoīes litterati nō ſunt exēpti a debitis ⁊ obſequijs ⁊ iuſticijs ꝯſuetis exhibendis dño tp̄ali. ad h̄. l. vt gradati. ff de mu. ⁊ ho. docētes tñ habent multa priuilegia. l. medicos. ⁊. l. fi. C. de pfeſ. ⁊ me. li. x. ¶ Querūt hic doc. nunqd depoſit⁹ gaudeat his priuilegijs: ⁊ dic vt dixi in. c. Iohēs. nā ſi ſunt corrigibiles gaudent tenent̃ enim viuere clericaliter. ⁊ ſūt de foro eccl'e. vt in. c. accedentes. l. di. ⁊. c. dictū. lxxxj. di. ⁊ h̄ itelligo in verbaliter depoſito. nā actualiter depoſitus exutus ē incōtinēti omi p̄uilegio clericali. c. degradatio de penis. li. vj. Si vero depoſit⁹ ē incorrigibilis pdit incōtinenti p̄uilegiū. ⁊ pōt cōprimi p iudicē ſecularē. tex. ē ſm cōem intellectū in. c. cū non ab homine. de iudi. Et ex h̄ no. ꝙ depoſiti vtūtur ⁊ gaudēt plurib⁹ p̄uilegijs q̄ꝫ cōiugat⁹ q̄tūcūq̄ꝫ incedat in habitu ⁊ tōſura. ⁊ facit ad id qḋ dixi i. d. c. Iohēs vt facili⁹ diſpenſet̃ cū clerico depoſito corrigibili q̄ꝫ cū coniugato circa beneficium.

Ut cōſultationi. Si cleric⁹ i minoribus militet̃ nō eſt cogend⁹ deferre tonſurā vel habitū clericalē. h. d. ¶ No. p̄mo ꝙ miles dei nō ē incapax militie ſecularis. nā quilibꝫ cleric⁹ in quocunq̄ꝫ ordine cōſtitut⁹ efficit̃ miles dei. nā deo militat. vt in. c. ep̄s. j. de p̄ben. facit. c. diuerſis. ē. eo. ⁊ nihilomin⁹ pōt effici miles ſeculi. vt hic. ſic econtra miles ſeculi pōt effici miles dei. vt pꝫ in li. feu. in. c. qui clericus. ſi de feudo fue. ꝯtro. ⁊ etiā rex ſiue baro pōt ꝑmoueri ad clericatū. xx. q. iij. preſes ¶ Sed querit̃ nunqd cleric⁹ in minorib⁹ ꝯſtitut⁹ aſſumēdo militiā ſecularē gaudeat priuilegio clericali. doc. expſſe nō tangūt ſ; tacite ſentiūt ꝙ nō dū dicūt ꝙ ſi miles dei efficit̃ miles ſecli d̄ſinit eē d̄ militia clericali. ſ; alit̃ ſētit Inn. i. c. j. d̄ apoſta. ſ; p⁹ cū dicerē ſic. ꝙ aut ꝑmouet̃ ad militiā ſecularem. ⁊ facit actū oīno ꝯriūꝫ clericatui. vt q: exercet ſeua ſeu iuit ad bellū ⁊ ſi. ⁊ imediate pdit p̄uilegiu clericale. q: iſta ſūt ꝯria. vnde ex q̄ elegit ꝯriam vitā fuit ap̄ma ip̄o facto excluſus. xxxij. q. j. cum renunciatur aut tñ eſt effect⁹ miles ⁊ nō exercet ſeua nec alium actū prorſus cōtrariū clericatui. ſ; viuit honeſte vt cleric⁹ ⁊ gaudet p̄uilegio. ita ſentit ibi Inno. Sed ego dubitarē qd in eo milite q̄ iurauit illa de qb⁹ ē glo. in. l. pe. ff. ex q̄bus cau. ma. nā inter cetera vere militandus debet iurare nō vitare mortē ꝑ re publica. ⁊ iſte actus prorſus ē ꝯrius clericatui. cuꝫ clericatus officiū reddat clericū inhabilem ad pugnandū etiā cū infidelib⁹. vt in. c. ex multa. j. d̄ vo. ¶ Ultimo hic querit̃ qd ſi cleric⁹ in minorib⁹ non efficit̃ miles nec ꝯiugat⁹. ſ; nō vult deferre tōſuraꝫ nunqd poſſit ad delationē cogi: Abb. h̄ ꝗ̄ nō. alle. no. in. c. j. ⁊. c. tue. j. d̄ apoſta. ⁊ cū h̄ dicto tranſeūt cōiter doc. ⁊ ſanꝫ mihi placet. nā ex quo pōt adhuc eligere vitā laicalē ꝯhendo matrimonium. ita poſſit habēdo ſpem ad matrimoniū ꝯhendū. pro hoc c. in audientia. ⁊. c. cōtingit. de ſen. ex. vbi ꝯpelluntur tantū cauſatiue. ſ. ſi gaudere volunt priuilegio clericali. ⁊ hoc no. bene

¶ De clericis nō reſidentibus ¶ Rica.

¶ Supra viſum fuit in duob⁹ titulis p̄cedentibus qualit̃ clerici bñficijs p̄uent̃ p mulieꝝ ꝯſortia merito nunc ſubijcit̃ qualiter ſūt remouēdi propter nō reſidentiā in bñficijs. vel pōt ꝯtinuari ꝯgruentius q: clerici nō ſolū inhoneſte viuūt ſectādo mulierū ꝯſortia. ſ; etiā in beneficijs eoꝝ nō reſidendo ⁊ fructus eoꝝ capiendo. merito ſubijcit̃ hec rubrica de cleri. non reſi.

Non liceat. Ep̄o nō licꝫ ſine licentia pape trāſire ad aliuꝫ ep̄atum ipſum acceptando. al's priuat̃ habito ⁊ ambito. h. d. cū glo. j. p̄mo ponit̃ dictū. ſcḋo rō. ibi manifeſta. tertio rōnis rō. ibi. cū multis. ¶ Primo no. ep̄m nō poſſe ꝓpria auctē tranſire ad aliū ep̄atum. qḋ ꝓcedit etiā ſi eēt electus ſiue poſtulatus ab eccleſia illa vacante. nō eni debet quacūq̄ꝫ ex cā dimittere ep̄atū ſuū ſine licentia pape. ē eni illi adeo matrimonialiter alligat⁹ vt etiā cā religionis nō poſſit ipſū deſerere. in. c. licet. de regu. ⁊. c. veniens. de renun. ⁊ h̄nt locū predicta etiā in inferiorib⁹ clericis. vt in. c. admonet. ⁊. c. qḋ in dubijs. de renun. ¶ Scḋo no. litterā ibi. manifeſta. ꝙ id qḋ colligit̃ ex coniecturis ⁊ ex veriſimilibus p̄ſumptionibus dicitur manifeſtum. pro quo bo. tex. i. l. licet. de leg. j. vbi dicitur euidens voluntas teſtatoris que ex coniecturis elicit̃. ¶ Tertio no. ꝙ valet ar. a cōiter accidentibus ⁊ tene menti ad hoc iſtū tex. nam ſic arguit tex. hic nullus eſt inuentus qui hoc facere. ⁊c. ⁊ de h̄ arg. vide glo. ⁊ Cy. in. l. neq̄ꝫ natales. C. de probat.